

פינוי מהבית, שהייה במקום חלופי וחזרה בטוחה

מדריך להיערכות מראש, יציאה בטוחה, קליטה, רציפות טיפול וחזרה מבוקרת למקום המגורים
הקבוע

אוגוסט 2026

חשוב: המדריך מציג מידע כללי לצורכי היערכות בלבד. הוא אינו כולל את כל המצבים האפשריים, אינו קובע כללים מחייבים ואינו מחליף הנחיה רשמית ועדכנית, הוראת פינוי, אישור חזרה או בדיקה מקצועית של מבנה ותשתיות. המידע עובד ממקורות מוסמכים המפורטים בסוף המדריך (פיקוד העורף, משטרת ישראל, כבאות והצלה לישראל, משרד הפנים וממשל זמין). בזמן אירוע יש לפעול לפי הוראות הגורם המוסמך ולפי תנאי המקום בפועל.

פינוי מן הבית, שהייה במקום חלופי וחזרה בטוחה

איך משתמשים במדריך

המדריך נועד למצבים שבהם נדרשת יציאה מהבית לזמן קצר או ממושך עקב לחימה, שרפה, רעידת אדמה, הצפה, פגיעה במבנה או הוראה של רשות מוסמכת. הוא עוסק ברצף כולו: הכנה, החלטה, יציאה, שהייה במקום חלופי וחזרה.

ארבע שאלות ראשונות

- האם ניתנה הוראת פינוי, מי נתן אותה ועל איזה אזור חלה ההוראה?
- האם יש סכנה מיידיית המחייבת יציאה ללא עיכוב?
- מי מבני הבית זקוק לסיוע, תרופות, ציוד נגיש או הסעה מותאמת?
- לאן נוסעים, כיצד מגיעים ומי יודע שהגענו?

חשוב: כאשר קיימת סכנה מיידיית, אין לעכב יציאה לצורך איסוף רכוש. חיים קודמים לציוד.

1. הכנה מראש

תוכנית פעולה משפחתית

- בחרו יעד ראשי ויעד חלופי מחוץ לאזור הסיכון.
- קבעו איש קשר שאינו גר באותו אזור ונקודת מפגש אם התקשורת נפגעת.
- בדקו כיצד מתפנים בלי רכב פרטי ומי יכול לסייע לאדם הזקוק להסעה נגישה.
- תרגלו מי אחראי לילדים, לתרופות, למסמכים ולחיות המחמד.
- שמרו רשימת טלפונים וכתובות גם על נייר.
- הכינו תוכנית גם למצב שבו אין יעד רשמי זמין או שאין אפשרות להגיע אליו: מקום בטוח זמני, אדם שיוכל לארח אתכם ללילה הראשון ודרך לעדכן את הרשויות לאחר ההגעה.

זכרו: בהיעדר הוראת פינוי, אין לצאת לנסיעה ארוכה ללא יעד כאשר אפשר להישאר במקום בטוח. בכל מקרה יש לפעול לפי תנאי האירוע וההנחיות העדכניות.

תיק יציאה

- תעודות, מסמכים רפואיים, אמצעי תשלום ומפתחות.
- תרופות וציוד רפואי, כולל מרשמים ומידע על אופן השימוש.
- מים, מזון מתאים, ביגוד, מטענים, תאורה וציוד היגיינה.

פינוי מן הבית, שהייה במקום חלופי וחזרה בטוחה

• ציוד לתינוק, לאדם הזקוק לסיוע רב ביום-יום או לאדם עם מוגבלות.

• פריט זיהוי לחיית מחמד, מזון, רצועה או כלוב נשיאה.

התאימו את הכמות לזמן היציאה ולצרכים האישיים. תיק החירום צריך להיות נגיש, אך אין להחזיק בו תרופות או מסמכים באופן שפוגע בשימוש היומיומי.

2. מתי מתפנים

מצב	פעולה
הוראה רשמית לפינוי	מתפנים מיד לפי המסלול והיעד שנמסרו.
שרפה, עשן כבד, קריסה, הצפה או סכנה מיידית	יוצאים למקום בטוח ומתקשרים למוקד החירום המתאים. אין להמתין לאישור נוסף.
נזק מבני ללא סכנה מיידית ברורה	מתרחקים מהאזור החשוד, מדווחים לרשות או לכוחות וממתינים לבדיקה.
קושי מתמשך בתפקוד הבית	פונים לרשות לסיוע או למקום חלופי לפני שנוצר מצב רפואי או תברואתי מסוכן.
חשוב: פינוי עצמי ללא הוראה עשוי להיות נכון כאשר הבית אינו בטוח, אך אין לנוע לתוך אזור סגור, דרך חסומה או זירה פעילה. בדקו הנחיות לפני היציאה ככל שהמצב מאפשר.	

3. ברגע היציאה

• נעלו נעליים סגורות ולבשו ביגוד מתאים.

• קחו את התיק, התרופות והטלפון בלי להתעכב על ציוד שאינו חיוני.

• כבו אש גלויה. נתקו חשמל, גז או מים רק אם ניתנה הוראה ואם ניתן לעשות זאת בלי סיכון.

• אל תשתמשו במעלית בזמן שרפה, רעידת אדמה או כאשר יש חשש להפסקת חשמל.

• הודיעו לאיש הקשר לאן אתם יוצאים ומי נמצא עמכם.

• סייעו לשכן רק אם הדבר אינו מעכב פינוי או מסכן אתכם.

• השאירו דרך גישה פנויה לכוחות החירום.

אם בני המשפחה אינם יחד

• אין לחזור לאזור מסוכן כדי לאסוף אדם שנמצא במסגרת או במקום עבודה; פועלים לפי המסגרת והרשות.

• השתמשו בנוסח קצר שהוסכם מראש: מי נמצא איתכם, היכן אתם ולאן אתם מתכוונים להגיע. הודעת

טקסט עשויה לעבור גם כאשר קשה לקיים שיחת טלפון.

• הסתייעו באיש הקשר המשותף כדי לצמצם שיחות חוזרות.

4. בדרך

- הישמעו לחסימות ולהכוונת המשטרה.
- אל תעצרו לצילום זירה או לאיסוף ציוד ממקום מסוכן.
- חסכו דלק וטעינה, והעדיפו מסלול רשמי על פני קיצור דרך לא מוכר.
- אם התחבורה נעצרת, עברו למקום בטוח והודיעו לרשות או למפעיל על אדם הזקוק לסיוע.
- אין לחצות מים זורמים, אזור שרפה, כביש חסום או שטח שסומן כמסוכן.

5. הגעה למקום חלופי או למתקן קליטה

בהגעה

- הירשמו לפי ההנחיות גם אם הגעתם באופן עצמאי; הרישום מסייע בקבלת שירותים ובאיחוד מידע.
- מסרו רק מידע הדרוש לשירות, ובקשו לדעת מי מחזיק בו ולאיזו מטרה.
- דווחו מיד על צורך רפואי, נגישות, מזון מיוחד, טיפול סיעודי או מטפל צמוד, או חשש לבטיחות.
- שמרו תרופות, מסמכים וחפצי ערך בשליטתכם.
- קבעו נקודת מפגש בתוך המתקן ודרך קשר בין בני הבית.
- אם התפניתם באופן עצמאי לבית קרובים, לדירה או למקום שאינו מתקן קליטה, עדכנו ככל האפשר גם את הרשות שממנה יצאתם וגם את הרשות שבתחומה אתם שוהים. מסרו אמצעי קשר, מספר בני הבית וצרכים חיוניים. עדכנו שוב בכל מעבר למקום אחר. הרישום אינו מבטיח זכאות או שירות מסוים, אך הוא עשוי לאפשר לרשות להעביר מידע ולאתר צרכים.

בשהייה ממושכת

- בררו כבר בהגעה מי הן שתי הכתובות שלכם:
הרשות שממנה התפניתם - להודעות על היישוב, חינוך, רווחה וחזרה;
הרשות הקולטת או מנהל מקום האירוח - לשירותים מקומיים ולצרכים בזמן השהייה.
שמרו שם ומספר טלפון של נציג או מוקד בכל אחת מהן, והצטרפו רק לערוצי עדכון רשמיים.
- ביממה הראשונה להגיעכם השתדלו לבדוק לא רק סידורי לינה ומזון, אלא גם:

- אפשרות לכביסה ולייבוש;
- מוצרי היגיינה וביגוד להחלפה;
- גישה לאינטרנט ולטעינת מכשירים;

פינוי מן הבית, שהייה במקום חלופי וחזרה בטוחה

- דרך להגיע לטיפול רפואי ולבית מרקחת;
- מקום מתאים ללמידה או לעבודה;
- מענה נגיש לשירותים, רחצה, מזון וציוד רפואי;
- כתובת ברורה לדיווח על צורך שלא קיבל מענה.
- שמרו רציפות טיפול, מרשמים ומעקב רפואי; אל תמתינו עד שמלאי התרופות נגמר.
- תעדו הוצאות, נזק, מסמכים שקיבלתם ופניות לשירותים.
- צרו שגרה בסיסית של שינה, אוכל, פעילות וקשר עם ילדים.
- דווחו על אלימות, הטרדה, פגיעה בפרטיות או סיכון תברואתי.
- בדקו באופן יזום את מצבם הרגשי של בני הבית ובייחוד נטרו סימני מצוקה. אל תחכו תמיד שהאדם יבקש עזרה בעצמו. אם המצוקה נמשכת או מחמירה פנו לשירותי הרווחה, הבריאות או בריאות הנפש במקום השהייה או ברשות הקולטת.
- אל תפרסמו ברשת מידע מזהה על מפונים אחרים או מיקום של אוכלוסייה רגישה.

6. התאמות לאוכלוסיות ייחודיות

התאמות עיקריות	אוכלוסייה/צורך
התרעה נגישה, מסלול ללא מדרגות, הסעה מותאמת, ציוד עזר ויעד נגיש.	אדם עם מוגבלות
תרופות, ציוד, חשמל, מטפל חלופי ומידע רפואי מודפס.	אדם הזקוק לסיוע רב ביום-יום
מזון מתאים, מים בטוחים, חיתולים, ציוד שינה והשגחה רציפה.	תינוקות ופעוטות
איש קשר, סיוע באריזה, הסעה ובדיקת הגעה. זיהוי, רצועה/כלוב, מזון ויעד שמאפשר קליטה או חלופה מוסדרת.	אזרחים ותיקים החיים לבדם
מספרים וכתובות מודפסים, רדיו או קשר עם שכן/קהילה.	חיות מחמד
	אדם שאינו משתמש באמצעים דיגיטליים

תזכורת: מה אסור לעשות

- אין להתעלם מהוראת פינוי או לעכב יציאה לצורך שמירה על רכוש.
- אין לחזור דרך מחסום, גדר או אזור שסומן כמסוכן.
- אין להיכנס למבנה שנפגע, גם אם הנזק נראה חיצוני בלבד, לפני אישור מוסמך.
- אין להפעיל מתג חשמל, אש או גז כאשר יש ריח חריג, מים עומדים או נזק לתשתית.

פינוי מן הבית, שהייה במקום חלופי וחזרה בטוחה

- אין לגעת בחפץ חשוד, בתחמושת, בשברי רקטה או בכבל חשמל שנפל.
- אין למסור מסמכים מקוריים או מידע רפואי רגיש למי שאינו מזוהה כבעל תפקיד.
- אין להפריד ילד או אדם תלוי מן המלווה בלי רישום ברור והעברת אחריות.

7. ההחלטה לחזור

חזרה אינה רק החלטה אישית. יש להבחין בין היתר לחזור לאזור, אישור להיכנס לבניין ויכולת אמיתית לחיות בבית.

- חזרו רק לאחר הודעה רשמית שהאזור פתוח.
- אם המבנה נפגע או סומן, המתינו לבדיקת מהנדס או גורם מוסמך.
- בדקו אם קיימים מים, חשמל, ביוב, דרך גישה ושירות רפואי בסיסי.
- ודאו שהחזרה מתאימה גם לילדים, לאדם עם מוגבלות ולאדם הזקוק לטיפול.
- אל תפסיקו סידור לינה חלופי לפני שווידאתם שהבית ראוי לשהייה.

8. כניסה ראשונה למגורי הקבע

- העדיפו כניסה באור יום ועם אדם נוסף.
- בדקו מבחוץ סדקים, נטייה, חלקים רופפים, עשן, ריח גז, מים עומדים וכבלי חשמל.
- אם קיים סימן לנזק מבני או תשתיתי — אל תיכנסו ודווחו.
- אין להדליק אור, אש או מכשיר חשמלי כאשר יש ריח גז או חשש להצפה.
- הרחיקו ילדים וחיות מחמד עד להשלמת הבדיקה.
- צלמו את המצב לפני ניקוי או פינוי, אם ניתן לעשות זאת בבטחה.

חשוב: אישור חזרה לאזור אינו בהכרח אישור למגורים בכל מבנה. כאשר יש ספק — בדיקה מקצועית קודמת לכניסה.

9. לפני שחוזרים להתגורר במגורי הקבע

תחום	מה בודקים
מבנה	אין צו, סימון או נזק המחייב בדיקה; דרכי היציאה פנויות.
חשמל וגז	אין ריח, ניצוצות, כבלים גלויים, מים ליד לוחות או נזק למערכת.

תחום	מה בודקים
מים וביוב	האספקה מאושרת, אין הצפה או גלישת ביוב והשירותים שמישים.
מזון ותרופות	מוצרים שנפגעו מחום, מים או הפסקת קירור נבדקו או הושלכו לפי הנחיה.
מיגון נגישות וטיפול	המרחב המוגן נגיש ותקין לפי הנחיות פיקוד העורף. מעלית, ציוד רפואי, אספקה ומטפל זמינים.
שירותים באזור	דרך גישה, פינוי אשפה, מרפאה, תחבורה ומסגרות בסיסיות.

10. תיעוד זכויות

- צלמו נזקים לפני תיקון או השלכה, בלי להיכנס לסיכון.
- שמרו קבלות על לינה, נסיעות, ציוד, תרופות ותיקונים.
- רשמו תאריכים, שמות גופים ומספרי פנייה.
- בדקו זכויות רק באתר הרשמי המתאים; מענקים והסדרים משתנים לפי אירוע והחלטת ממשלה.
- אל תתחילו תיקון מסוכן או יקר לפני תיאום עם איש מקצוע, ביטוח או הגוף המטפל בנזק.

11. דף פעולה קצר

שלב	בדיקה
1	קראתי מי הורה להתפנות, מאיזה אזור ולאן.
2	לקחתי תרופות, מסמכים, ציוד חיוני וטלפון.
3	וידאתי מי יוצא איתי ומי אחראי לכל אדם תלוי.
4	הודעתי לאיש הקשר לאן אני נוסע.
5	נרשמתי במקום הקליטה ודיווחתי על צרכים מיוחדים.
6	שמרתי רציפות טיפול ותיעדתי הוצאות ופניות.
7	לא חזרתי לפני שהאזור נפתח רשמית.
8	בדקתי מבנה, חשמל, גז, מים וביוב לפני מגורים.
9	פניתי לבדיקה מקצועית בכל מקרה של ספק בטיחותי.

המקורות נבדקו לאחרונה באוגוסט 2026

מקורות מרכזיים

[פיקוד העורף. הכנת תוכנית חירום משפחתית.](#)

[פיקוד העורף. הציוד לחירום.](#)

[משטרת ישראל. מידע והנחיות מצילות חיים באירועי חירום.](#)

[משטרת ישראל. שריפות חורש.](#)

[משרד הפנים. קליטת אוכלוסייה בשעת חירום – מתקן קליטה ארצי.](#)

[ממשל זמין. מידע ושירות למפונים.](#)

[משרד הפנים. מנחה למנהל מכלול הטיפול באוכלוסייה.](#)

[פיקוד העורף. עקרונות מנחים לטיפול באתר הרס. 2025.](#)

[CDC. Safety Guidelines: Returning Home After a Natural Disaster. 2026.](#)

מועד בדיקת המקורות: אוגוסט 2026. הנחיות ישראליות מעודכנות יותר, אם קיימות, גוברות על הנאמר במדריך זה.